

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán külföldre:
 Egész évre . . . . . 10 ft — kr.
 Félévre . . . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . . . 2 „ 50 „
 Egy hónapra . . . . . 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.
 Alap szellemi részét illető minden köz-
 emény a szerkesztőségbe (Nagy-ujváros
 1702. sz.) barmintre küldendő.
Előfizethető helyben:
 Telegr. K. Lajos könyvkereskedésben
 és a kiadóhivatalban. (Nagy-ujváros
 1702. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL

Hirdetési díj:
 Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb
 terjedelmű és többszöri hirdetések alku
 szerinti jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg
 díj minden külön bejelölésért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklamot magában foglaló
 újsónsg sora 50 kr.
 Nyilttári költségek minden petit sora
 50 krajczár.
 Hirdetések felvételnek a szerkesztőség
 ben és kiadóhivatalban. (Nagy-ujváros
 1702. sz. a.)
 Kéziratok nem adtnak vissza.

Vihar a parlamentben.

Budapest, febr. 7.

A képviselőház tegnapi ülése vihar-
 ral végződött s a többség erőszakos-
 koskodása képtelen helyzetbe sodorta
 nemcsak a házszabályokat, hanem magát
 a képviselőházat is. Nehány percczel
 háromnegyed 2 óra előtt végzé nagy-
 szabású beszédét Horánszky s a
 többség szónoka, Sréter Alfréd, kinek
 Horánszky után kellett volna szólnania,
 letörtelte magát. A jegyző Issekutz
 Viktor nemzeti párti képviselőt hívta föl,
 a ki kész is lett volna beszédét elmon-
 dani, daczára annak, hogy már három-
 negyed kétóra volt, de az ellenzéken
 hangos óhajítás támadt, hogy Issekutz
 más napra halassza beszédét. Az ellen-
 zék részéről ez az óhajítás annál indok-
 lottabb volt, mert nemcsak a házszabá-
 lyok engedik meg ezt, de a helyzet is
 olyan volt, hogy Horánszky tartalmas és
 nagy terjedelmű beszéde annyira abszor-
 beálta a figyelmet, hogy egy újabb ellen-
 zéki szónok beszédét hasonló figyelem-
 mel hallgatni alig lett volna lehetséges.
 Issekutz látván a hangulatot, mely han-
 gosan nyilvánult, hogy ne most, hanem
 másnap beszéljen, kész volt erre is —
 ámde a többség, — mely a Tisza-
 frakció vezetése alatt minden áron kö-
 tekedni és diktálni akart, az ellenzék
 óhajításával szemben azt követelte, hogy
 Issekutz tegnap tartsa meg beszédét. A
 folyosóról beözönlöttek mindazok az ös-
 mert alakok, kik a képviselőház tanácskozá-
 sain csak akkor vesznek részt, ha hecczre
 van kilátás, vagy ha közülök beszél va-
 laki s ezeknek beözönlése (az ellenzék
 letorkolásáról lévén szó) csakhamar be-
 népesítette a kormánypárti padokat.

Bánffy Dezső elnök látván, hogy
 a többség makacsul követeli a vita foly-
 tatását, szavazást rendelt el a felett,
 hogy a vita folytatassék-e, vagy más-
 napra halasztassék?
 Mialatt Polónyi a házszabályok-
 hoz, Tisza István pedig nagy prepo-
 nenciával az »időkiméles« és »hasznos
 tevékenység« mellett szólalt fel, olajat
 öntvén a tüzre és kejelegvén abban, hogy

most megint a Tisza-frakció napja ra-
 gyog a szabadelvű pártban, azalatt gróf
 Károlyi Gábor beadott egy ívet, mely-
 len 20 tag a szavazásnak másnapra
 való halasztását kéri.

És a többség most sem engedett,
 hanem makacsságával odakényszerítette
 a dolgot, hogy báró Bánffy Dezső ki-
 mondta azt a határozatot, hogy a **kép-
 viselőház szerdán fog szavazni a felett,
 hogy a vitát kedden folytassák-e, vagy
 nem?**

Ilyen abszurdum még sohasem tört-
 nt. De a házszabályok szövegszerinti al-
 kalmazása tényleg ezt követeli. Mikor a
 határozatot kimondta az elnök, akkor a
 többség is konsternálva lett, mert érezte,
 hogy ennek ódiuma ő rajta marad. És
 Szilágyi Dezső igazságügyminiszter meg
 is kísérlette a reparációt, de eredmény
 nélkül, mert a határozat ki volt mondva.

Horváth Gyula is felszólt, hogy
 e boldog helyzet ne váljék tény-
 nyé, de Ugron Gábor kifejtette, hogy
 az elnök járt el szabályosan és máskép
 a határozatot kimondani nem lehetett.
 Ugron Gábor hatalmasan megleckéz-
 tette Tisza Istvánt is, a ki a hasznos te-
 vékenységről beszél akkor, mikor a par-
 lamenti nyugalmat zavarja meg. Mind-
 ezek viharos jeleneteket idéztek elő. Ti-
 sza István ellen Issekutz is felszólt
 s konstatálta, hogy Tisza István nem
 mondott valót, midőn azt állította, hogy
 Issekutz nem akarta elmondani beszédét.
 Felszólt Sréter Alfréd is, kifejtvén,
 miért törölte le magát.

Viharos hangulattal ért véget az
 ülés és a képviselőház izgatott hangu-
 latban oszlott széjjel.

**Bécsi lap a magyar pártalakulá-
 sokról.** Az »Extrapost« ismét a magyar po-
 litikai helyzetről elmélkedik, s a következőket
 írja: Az egyházpolitikai program el van na-
 polva, tehát megbukott. A vallásfelekezeti sza-
 badságot illető törvényjavaslatok, melyeket még
 Szapary ígért meg, Wekerle program-
 mából kivánnak törölve; **megbu-
 kott a polgári házasság is** és legfeljebb a pol-
 gári anyakönyvvéshől, melynek már Szapary
 kieszközölte a legfelsőbb szankciót, lesz tör-
 vény. De az erre vonatkozó törvényjavaslat is
 legfeljebb csak 1894. tavaszán kerül a magyar
 képviselőház elé, mert addig más, előbbre való

dolgoz töltik ki a képviselőház napirendjét.
 Csak 1894-ben kerül tehát a ház asztalára
 Csaky és Szilágyi egyházpolitikai programja,
 de nincs politikai Magyarországon, a ki ne
 tudna, hogy ez a két miniszter legelőbb még
 csak egy-két hétig fog úlni a vörös barsony
 székben. Széll Kálmán a legutóbbi napok
 alatt ismételve es behatolag konferált Wekerle-
 vel és Apponyival es úgy látszik, hogy a kon-
 ferenciának lesz eredménye. Az értekez-
 letek látható czeje az, hogy egyesítse az állam-
 jogi alapon álló összes kiváló politikusokat.
 Wekerle a legutolsó audienzián előterjesztést
 tett a szándékaról ő felségének és ő felsége
 e tervhez hozzájárult. Mégis nehéz e tervet
 azonnal keresztül vinni Wekerle és Apponyi
 miatt. Wekerle előbb még egyszer meg akarja
 védelmezni álláspontját és elveit a parlament-
 ben, Apponyi pedig visszautasít minden kom-
 binációt, mely politikáját a Tisza-
 klíkk kizárásával esorbitala-
 nál nem fogadja el. A Tisza-klíkket
 ezek a tárgyalások nagyon elkészerítettek és
 nem lehetetlen, hogy a létketlen önzéséről ne-
 vezetes Tisza-klíkk új pártalakítási akciót
 kezd, a miből végre is neki magának lesz a
 legelőbb kellemetlensége. Magában az országban
 mindenütt az Apponyival való fuziót óhajtják.

Országgyűlés.

A képviselőház ülés febr. 7-én.

A törvényhozásnak mindkét háza ülést
 tartott tegnap. A képviselőház folytatta a tiszt-
 viselők fizetésének szabályozásáról szóló tör-
 vényjavaslat tárgyalását, a főrendiház pedig az
 állami számvévszék elnökének jelölésén kívül
 az ideai újonczmegajánlásról szóló javaslatl
 foglalkozott. Mindkét ülés iránt nagy volt az
 érdeklődés.

A képviselőház ülésen harmadszori fel-
 olvasásban is elfogadták az országos nemzeti
 kiállítás költségeinek fedezéséről szóló törvény-
 javaslatot s aztán folytatódott az a vita, mely
 hétfőn gróf Csáky Kálmán beszédével indult
 meg s a mely előreláthatólag hosszabb ideig
 fogja a házat foglalkoztatni.
 A mellőzött, ki nem elégitett vagy egé-
 szen figyelmen kívül hagyott erdekek versenyé-
 ben, mely szinte az állami tisztviselők nyilvá-
 nos vesszőfutásának tetszett, egy darabig a
 tanárok haladtak elől. Hétfőn gróf Csáky K.,
 kedden Reiter János beszélt az ő érdekük-
 ben s különösen az utóbbi igen figyelemre-
 méltó beszédben festette a vidéki tanárok es
 gazdasági akademiáknál alkalmazott tanérok
 sanyaru helyzetét, melyen a szabályozás al-
 kalmával okvetlen segíteni kell.

A javaslat pártolónak sorából az egyik
 szász képviselő, Salmen Jenő olvasott fel
 terjedelmes beszédet; hosszu volt a beszéd és

fárasztó, mint egy ásványtani előadás. A szó-
 nok maga sem tudta elmondani, csak úgy ol-
 vastá. A posta és távirada alkalmazottjainak
 érdekeiben faradt, s mikor végzett, a haz ha-
 lasan eljenzett.

Beszéde után az elnök rövid időre meg-
 szakította a tanácskozást, s bemutatta a fő-
 rendiház üzenetét az ott elfogadott törvény-
 javaslatokról.

Majd Szentiványi Kálmán és Endrey Gy.,
 mint a IV. biráló bizottságnak újonnan meg-
 választott tagjai, tettek le a ház színe előtt ez
 esküt.

S ekkor a fáradt háznak öt percznyi
 szünetet adtak.

A szünet után Horánszky Nandor
 az egész javaslatra kiterjeszkedő beszédben
 fejtette ki a maga és a nemzeti párt álláspont-
 jat, melynek lényege kidomorodik beajnyott
 határozati javaslatában. Horánszky határozati
 javaslata utasítja a kormányt, hogy a javasla-
 tot vegye le a napirendről es olyan javaslatot
 dolgoztasson ki, mely a méltányosságnak es az
 igazságnak inkább megfelel.

A szónokot mindvégig nagy figyelemmel
 hallgatták s végül az ellenzék zajosan meg-
 éljenzte. — Ez után történt az, a mit első
 czikkünkben tárgyalunk, az az abszurdum, hogy
 hosszas vita után az elnök kijelentette, hogy a
 házszabályok értelmében immár el van döntve az
 a kérdés: a ház szerdán fogja szavazással
 eldönteni, hogy Issekutz kedden beszéljen.

A főrendiház tegnap d. e. 11 ó.
 tartotta ülését Szilágyi József koronaőr elnöklete
 alatt. A napirend előtt gróf Sztáray Antal tette
 szavá, hogy a képviselőház jan. 14-iki ülésén oly
 értelemben nyilatkoztak a főrendiházról, melyet
 megjegyzés nélkül hagyni nem szabad. Miután
 a képviselőházban sem a kormány, sem az
 elnöknek nem volt ez ellen tiltakozó szava,
 szükségesnek tartja kijelenteni, hogy a főren-
 ház hafaság tekintetében senkitől sem fogad
 el leztek. Szilágyi József elnök erre kijelentette,
 hogy a főrendiház nem szokta a képviselőhá-
 zat felelősségre vonni az ott mondottaktól s azt
 indítványozta, hogy térjenek napirendre az egész
 kérdés fölött.

Ez meg is történt. Ez után a főrendek
 tudomásul vették az állami számvévszék el-
 nökének jelölését s elfogadták az ideai újoncz-
 megajánlásról, az országos nemzeti kiállítás
 költségeinek fedezéséről s a ragadós tüdőlob-
 ról szóló törvényjavaslatokat. Vita csak az
 utolsónál volt, melyben gróf Sztáray Antal es
 gróf Bethlen András földmívelési miniszter
 vettek részt. Az ülés végén a főrendek e ha-
 tározattal, hogy a hercepprimást bibornok-
 ká való kinevezetése alkalmából üdvözölni fogják.

telességeket híven teljesítendi, a melyek e mi-
 nőségében reá háru landnak.

Szint ezen felhatalmazás azon esetre is
 ideiglenesen értendő lévén, ha kedves gyerme-
 keim iránti gondoskodásban én es szeretett
 nem hazamól elrekesztett távollét, vagy a hit-
 szegelt haláttalan ausztriai ház üldözö kegydt-
 lensége következtében fogság által ideiglenesen
 akadályozva volnék.

Isten és szeretett kedves nóm után e
 szerint gyermekeim sorsát gróf Guyon tábornok
 ur nemes indulatába helyezvén, mindenek-
 előtt megvárom tőle, hogy ha isten akarata
 szerint a megbízást teljesíteni hivatalú leszen,
 gyermekeimet magyarokká nevelje es boldog-
 talan atyjuk tiszta példája után is, sziveket
 töltse el azon önzéstelen hazaszeretettel, hogy
 hazájukat imadják es soha es semmi viszon-
 tagságok között annak igazságos jövendője fel-
 lől kétségbe nem esve, egész életükön át leg-
 szentebb es legkedvesebb kötelességüknek is-
 merjék, hazájuknak élni es annak jogait, sza-
 badságot, törvényes függetlenségét es nemzeti
 életét védeni s javát előmozdítani.

Miről adtam ezen saját kéziratu s magán
 pecséttemmel kéznél nem létében hivatalos pec-
 séttemmel is megerősített megbízó levelemet.
 Kelt számkivetésben Widdinben, a török
 birodalomban, október 8-dikán, 1849. Kossuth
 Lajos, Magyarország kormányzója. —
 (A pecsétén: A magyar alladalom kormányzója
 elnöke.) Hogy Kossuth Lajos ur, Magyarország
 kormányzója ezen levelet előlttünk saját kez-
 vével írta s aláírta, ezennel bizonyítjuk. A s-
 bőlth Sándor alezredes, vezérserged. Ugyan-
 ezt bizonyítja angol nyelven: J. A. Long-
 worth.

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

Kossuth végrendelete.

(Részlet Graecza Györgynek »Kossuth Lajos élete és
 működése« című művéből.)

Kossuthnak, midőn a világi fegyverle-
 tétel után elhagyta a hazát, az volt a szán-
 déka, hogy megszakítás nélkül egyenesen Lon-
 donba megy s onnan a szabad angol nép kö-
 réből fog hozza Magyarország felszabadításá-
 hoz. A bosszuért líhegő kormány azonban
 presszióval rábírta a török kormányt, hogy a
 területére menekülő magyarokat tartóztassa
 fel s vegye őrizet alá S bár a viddini török
 megbízott a legtisztellettjesebben bánt Kos-
 suthal és bujdosó társaival, mégis csak fog-
 lyok valának. Minden perczben attól kellett
 remegniök, hogy kiadatnak az osztrákoknak. S
 hogy ez esetben minő sors vár rájuk, azt
 Haynau immár megkezdett véres munkájából
 könnyen kitalálhatták.

De e tudánál sokkal súlyosabban nehe-
 zedett Kossuthra az a másik csapás, hogy sze-
 rető nejt s ártatlan apró gyermekeit elszakítá
 tőle a balsors fergetege. Eppen azok, kik leg-
 közelebb állottak szerető szívéhez, jutottak leg-
 ádázabb ellenségei kezébe. Nem tudhatta, minő
 sors vár rájuk, mit rejt méhében a jövő. —
 Szíve mégtelt aggodalommal, ha arra gondolt,
 hogy gyermekei tőle elszakitva, holnap talán
 már gyámol nélkül lehetnek. — Ez aggodalom
 adta kezébe a tollat, hogy végrendeletet csí-
 náljon s Guyon Richard grófra bizza esette-
 leges halála esetén szeretettit. E végrendelet, mely
 1849. október 8-án Viddinben kelt, a követke-
 zőleg hangzik:

Megbízó levél.

Az örökkévaló Isten nevében. Amen.

Miután kedves hazám szabadságharczá-
 nak szerencsétlen kimenetele által szeretett
 hazából kiszorítottam, hontalan lenni kény-
 telenítettem, életemet idegen önkénylőt látva
 függni, kétszeresen súlyosodik reám a jövő bi-
 zonytalanságának érzete s kétszeresen kell,
 hogy érezsem a kötelességet azon esetre, ha
 velem valami baj történék, gondoskodni azok-
 ról, a kik hazám után földi üdvösségemet ké-
 pezik: kedves, szeretett nőmről es gyerme-
 keimről.

És miután gróf Guyon Richard tábornok,
 ki miután a magyar szabadságharcznak ren-
 dithetlen jellemű hős bajnoka volt, most ugyan
 számkivetésnek részesé, de mint született
 angol, dicső nemzete kormányának pártfogása
 által jövendőjét az enyémnél biztosítottabbnak
 érzi: azon megbecsülhetlen szives ajánlatot tevő,
 hogy ha velem valami történik s családom ápoló
 gondoskodásától megfosztatnék, gyermekeimről
 atyához hasonló indulattal készleszen gondos-
 kodni, azért is mindenekelőtt őt kedves es ki-
 mondhatatlanul szeretett nőmnek bizodalombá
 ajánlom, mint oly férfit, a kinek jellemére,
 szívére es lovagias érzelméire bármilyen viszon-
 tagságok között biztos hitelt támaszkodhatik.

De kétszeres bánattal nehezedik szenvedő
 lelkemre a gondolat, hogy hűn es forrón sze-
 retett kedves nóm, összerokadhat a tömérék
 fájdalom alatt es szegény gyermekeim a pá-
 ratlan anyának gondjaitól is megfosztva, egé-
 szen árván maradhatnak, mert családi életem
 példatlan boldogsága, a melylyel Isten ekkoráig

A korsolyázás a leggyeszegeesebb

TESTÉDZÉS.

MERKUR

Értelmiségiek számára készült.

1. rész 150 ft

2. rész 150 ft

3. rész 150 ft

4. rész 150 ft

5. rész 150 ft

6. rész 150 ft

7. rész 150 ft

8. rész 150 ft

9. rész 150 ft

10. rész 150 ft

11. rész 150 ft

12. rész 150 ft

13. rész 150 ft

14. rész 150 ft

15. rész 150 ft

16. rész 150 ft

17. rész 150 ft

18. rész 150 ft

19. rész 150 ft

20. rész 150 ft

21. rész 150 ft

22. rész 150 ft

23. rész 150 ft

24. rész 150 ft

25. rész 150 ft

26. rész 150 ft

27. rész 150 ft

28. rész 150 ft

29. rész 150 ft

30. rész 150 ft

31. rész 150 ft

32. rész 150 ft

33. rész 150 ft

34. rész 150 ft

35. rész 150 ft

36. rész 150 ft

37. rész 150 ft

38. rész 150 ft

39. rész 150 ft

40. rész 150 ft

41. rész 150 ft

42. rész 150 ft

43. rész 150 ft

44. rész 150 ft

45. rész 150 ft

46. rész 150 ft

47. rész 150 ft

48. rész 150 ft

49. rész 150 ft

50. rész 150 ft

51. rész 150 ft

52. rész 150 ft

53. rész 150 ft

54. rész 150 ft

55. rész 150 ft

56. rész 150 ft

57. rész 150 ft

58. rész 150 ft

59. rész 150 ft

60. rész 150 ft

61. rész 150 ft

62. rész 150 ft

63. rész 150 ft

64. rész 150 ft

65. rész 150 ft

66. rész 150 ft

67. rész 150 ft

68. rész 150 ft

69. rész 150 ft

70. rész 150 ft

71. rész 150 ft

72. rész 150 ft

73. rész 150 ft

74. rész 150 ft

75. rész 150 ft

76. rész 150 ft

77. rész 150 ft

78. rész 150 ft

79. rész 150 ft

80. rész 150 ft

81. rész 150 ft

82. rész 150 ft

83. rész 150 ft

84. rész 150 ft

85. rész 150 ft

86. rész 150 ft

87. rész 150 ft

88. rész 150 ft

89. rész 150 ft

90. rész 150 ft

91. rész 150 ft

92. rész 150 ft

93. rész 150 ft

94. rész 150 ft

95. rész 150 ft

96. rész 150 ft

97. rész 150 ft

98. rész 150 ft

99. rész 150 ft

100. rész 150 ft

Felhívás Magyarország néptanítóhoz!

A magyarországi tisztviselők, tanárok és tanítók anyagi helyzetének javítása érdekében országsszerte nagy mozgalom indult meg. Egy- más értek a gyűlések, petíciók s majdnem mindenütt nagyfokú elkeseredés tapasztalható. Mi néptanítók kezdtük meg a mozgalmat, — nem most, nem is a legközelebbi múlt években, hanem már két évtizeddel ezelőtt; mert mi éreztük és érezzük legjobban az élet terhét s tapasztaljuk, hogy velünk, anyagi helyzetünkkel — legtöbb helyen — sem a községek, sem a hitfelekezetek nem törődnek. A legmódszamban bánik velünk az állam-kormányása is. Elvihetnének a néptanítókat a néptanítókat javítása érdekében sokat tanácskoztunk egyesületi, tan- testületi, sőt egyetemes gyűléseinken is; fel- tartásuk seibeinket szaklapjainkban, nem ritkán a napisajtóban is. Sikert eddigél — fájdalom — nem arathattunk.

A tanítói nyugdíj-kérdés már meg van oldva; törvény alkotott 1891-ben, mely az előbbihez képest némi javulást is mutat; de nem lehetünk azzal sem megelégedve, főképp öregebb kártársaink nem. Várunk, remény- kednünk kell ismét, legalább 10 évig, hogy ak- kor talán majd inkább fogja méltányolni a tör- vényhozó testület a nemzetnevelő néptanítók munkáját és érdemeit.

Jelenleg a községi és hitfelekezeti tanítók és tanítók fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslat foglalkoztat, mondhatnók nyug- talanul bennünket.

Már az 1890-ben tartott IV. egyetemes tanítógyűlésen tárgyaltuk e kérdést. Azóta a „Magyarországi Tanítók Országos Bizottsága” vette kezébe az ügyet s bőven kifejtett emlé- kiratban kérte a vallás- és köznevelési min- iszter urat, valamint a magas képviselőházi is, a néptanítókról leendő méltányosabb gon- doskodásra. Az erre vonatkozó törvényjavas- latnak majdnem minden egyes szakaszára néz- ve kifejtette s meggyőző érvekkel indokolta a hazai tanítóság kérelmét s a fizetések minimum- át 600 forintban kérte törvényhozásilag meg- állapítani.

A képviselőház közoktatási bizottsága már tárgyalta a törvényjavaslatot s vele kap- csolatban a tanítóknak az országgyűléshez in- tezett folyamodványait is. Keserűen kellett ta- pasztalunk, hogy a tisztelt bizottság mostohan, mondhatni kegyetlenül bánt el velünk. Ugy- szólván semmit sem velt figyelembe jogos kérelmeinkből. A tanítók fizetésének minimumát 300 forintban javasolja megállapítani, a meny- nyiben már az 1868-ban alkotott népoktatási törvény is megállapította azt. Tehát 25 év múlva is egy lépéssel sem tartja előbbre vien- dőnek a néptanítók ügyét s javítandónak azok anyagi helyzetét.

Nem veszik figyelembe, hogy a most ér- vényben levő törvénynek ezelőtt 25 évvel tör- tént megalkotása óta mennyire változtak Ma- gyarországon a megélhetési viszonyok s meny- nyivel több igényt támasztanak jelenleg a nép- tanítók működéséhez, mint akkor! Legalább négy közeptanodai osztály elvezése kívántatik most attól, ki a tanítóképző-intézetbe akar felvétet- ni, s a kepezdei tanfolyam is kettőről négyre emeltetett. A tanítói fizetést azonban hagyják

a régi szárnalmas összegében. Még arra sem tartják a néptanítót érdemesnek, hogy annyi fizetése legyen, mint a mennyit a hivatalszol- gának biztosít a törvény.

Nem egyedül a fizetés csekélyisége, nem csupán a megélhetés nyomorúságos volta az, a mi bennünket keserít, hanem a népnevelői, nép- tanítói állásnak kicsinylése, melyet még az ál- lam-kormányása is tanusít, az által, hogy a cse- ledek, szolgák fizetésével egyenlősíti a tanítók fizetését, sőt még azon is alul hagyja; oly cse- kély az, hogy e miatt a tanítókat még a rang- osztályba sem lehet besorolni. Meggyalázása ez a tanítói állásnak, melyről pedig azt mon- dotta Kossuth, hogy »nyomában virány kéle; Jó kái pedig »Magyarország újból való meg- hódítását a néptanítótól várja«. Ha ilyen fon- tos missiót teljesít a magyar néptanító, miért nem becsülik érdeme szerint azok, a kik első sorban vannak hivatva arra, hogy becsüljék, hogy anyagi helyzetén is segítsenek. Magya- rország ezredéves fennállásának megünneplése a néptanítókat régi szárnalmas helyzetükben ta- lálja.

Mi lesz ebből, ha így bánnak velünk, a nemzet reményeinek nevelőivel? Általános le- hangoltság, tespedés a tanítói munkásságban és elkeseredés. Okvetlenül be fog következni a tanítói-hiány, mit a képző-intézetek már most is tapasztalnak. Félő, hogy a nyomorúságra, örökös tengődésre kárhoztatott »népnevelő» s szociálisták, anarchisták s ily irányú kárhozta- tandó eszmének lesz apostolává. Isten ója meg ettől a magyar hazát és nemzetet!

Szeretett Pályatársaink!

Ha soha nem értet volna is egyet e ha- za tanítóság, most tömöriünie kell; egyetértő szent akarattal, buzgóssággal és lelkesedéssel fogni a munkához minden tanítónak, hogy az ismeretes javaslat jelen alakjában törvényre ne váljék. A mint lelkiismeretes buzgóssággal iparkodtunk eddig és törekszünk jövőben is teljesíteni szeretett hazánk iránt tartozó honfői kötelességeinket az iskola falán belül, ép úgy kötelességünk arról is gondoskodni, hogy a tan- ítói hivatal ne sülyedjen még a szolgai ál- lásnál is alább.

Türelmünk, szenvedtünk a jobb jövő remé- nyeken 25 éven át; a mi türeimünk azonban eddigél nem teremt rózsát, s ha ölhetett kez- zel várjuk a történéndőket, a néptanítói állás meg sokáig olyan lesz, »melyen ember és marhasereg gázol.« Ennek megátlása céljából szálljon sikra minden néptanító, tegye meg kö- telességét magáért, társaiért. Ne legyen ország- gyűlési képviselő, a kit választókerületének tan- ítói fel nem keresnek szóval és írásban. arra kérve, hogy a tanítói fizetések rendezése tárgyában a képviselőház elé terjesztendő tör- vényjavaslatot jelen alakjában el ne fogadja, hanem emelje fel szavát a hazai tanítóknak a képviselőházhoz benyújtott folyamodványai ér- dekében s követelje: hogy a fizetési minimum — az iskola jellegére való tekintet nélkül — tisztességes lakáson vagy megfelelő lakbéren felül, 600 forintban állapítsák meg; az ötöd- éves pótlék is minden tanítónak — végleges alkalmaztatása napjától számított 5—5 éven- kint megadassék; bármí más czímen eddig él- vezetett pótlék az ötödéves korpótlékba be ne számítassék; törekedjék arra, hogy a tanítói

fizetésbe a földbirtok tiszta »jóvédelme» helyett a földbirtok pénzbeli értékének törvényes ka- matait számítassanak be; szünték meg a ter- ménybeli járandóság, mint tanítói fizetés; ez csak készpénzből, a földérték törvényes kama- tából és tüzelőanyag-járandóságából álljon. Ki- várjuk tovább, hogy az önállólag és szemé- lyes felelősség mellett vezetett osztályok ren- des tanítókkal töltsenek be; a segédtanítók fizetése — természetben kiszolgáltatható laká- son avagy lakbéren felül — 400 forintban ál- lapítsák meg; a hol a tanítók kantori, hit- toktatói, ismétlő iskolai tenndőket is végeznek, azért kölcsönösen megállapított külön díjazás- ban részesüljenek.

Ezek a tanítóság főbb óhajtásai, miket törvényerőre kíván emelni. Nem oly igények ezek, a melyek némi áldozattal kielégíthetők nem volnának. Bizonyára minden képviselő, a hazának minden igaz polgára be fogja látni, hogy a néptanítók anyagi helyzetének javítá- sára hozott áldozat a nemzet zöme művelő- dést teszi erőteljesebbé. Az erőteljesebb nép- művelődés nyomán terem a nemzet igazi va- gyonosság. A nemzetélet körében tudatlan- lág és vagyonosság: egymást kizáró két fogal- lom. A nemzetzőm művelődése érdekében ho- zott minden fillérvnyi áldozat egy-egy csira, mely gyökeret ver, szárbá megy s százszoros magot hoz »arany»-kalászt hajt.

Testvéri szeretettel fordulunk azért mind- den pályatársunkhoz, az állami, községi és fe- lekezeti iskolákban működőkhoz egyaránt: tartsanak közös értekezleteket, foglalják írásba a hazai tanítóság jogos és mindenek fölött méltányos kérelmét, adják azt át a mennyire lehetséges — személyesen országgyűlési kép- viselőiknek és nyerjék meg, hogy igaz ügyünk lelkes szószólója legyen majd a törvény- hozó testületben.

Még nem késő, hogy a tanítóegyesületek — a kik eddig nem tettek — az országgyű- léshöz is folyamodjanak. A kik abban a sze- rencsés helyzetben vannak, hogy már jelenleg is nagyobb fizetést élveznek a kért minimum- nál, szintén szálljanak sikra kártársainkért, a kiknek helyzete elviselhetetlen s szégyene ha- zai állapotainknak. A fő és székváros lelkes tanítóságának példáját kövessék ebben vidéki kártársaink is. Ha serények, kitartók leszünk a munkában és megértünk, a kívánt győze- lem el nem maradhat. Ugy engedje a magya- rnyak jószágos Istene!

Kártársi és hazafiai üdvözlettel vagyunk Budapest, 1892. január. 28.

A »Magyarországi Tanítók Országos Bi- zottsága« nevében:

Koncsek Lajos, titkár. Lakits Vendel, elnök.

BELFÖLD.

A sztrájk vége. Kilencz napi szünet után kedden megkezdtek a budapesti fegyver- gyárban a munkát. A sztrájkolók nagyobb ré- sze bejelentette az igazgatóságnak, hogy haj- landó munkába állani s ezek közül 200-an — kovácsok és mechanikusok — már dolgoznak is. A többieket, kiknek száma addigra alkalmat megmő majd, csütörtökre rendelték be, mert a míg az öntők s a kovácsok elő nem készítik számukra az anyagot, az igazgatóság nem adhat nekik munkát. Csütörtökön aztán

többiekkel a csónakba tóduló vizet merte ki kalapjával.

Most a hajótörtek után néztek. A deszkaszál, melyen a három ember tartózkodott, minden percében a víz alá me- rült. Alig tudtak lélekzeni, ha fölbukkantak, mert gyorsan ismét elmerültek.

— Hadnagy ur, szól az egyik matröz, ugy látom, ketten vannak.

Elim keresztet vetett, mint ezt az oro- szok valakinek halála alkalmával tenni szokták.

— Legyünk segélyre a még élőknek; bátorság, fiúk!

A csónak gyorsan iramlott tova, de néha egészen a habokba merült.

— Hadnagy ur, mondá az előbbi legény, homlokát ingujával letörölve, most már csak egy van.

— Legalább már ezt az egyet mentük meg, mondá a hadnagy, ismét keresztet vetve.

Kendőjét lobogtatva, angolul kiáltá: — Batorság barátom, már megyünk!

Alig mondta ki az utolsó szót, midőn a deszka a szerencsétlen nélkül tűnt fel a vizen.

— Nem volt ereje bennünket bevárni, mondá kétségbeesve a hadnagy. Még egy pár evezőcsapás és elérjük volna.

— Látad-e Jurkó, mint meresztette sze-

a gyár minden osztályában megkezdődik a munka. A gyár körül tegnap megerősítették az őrséget. Egész sereg lovas és gyalog rendőr volt ott, mert attól tartottak, hogy a sztrájkolók makacsabb része galibát csinál. De nem történt eppséggel semmi.

Magyar könyveket a zsidóknak!
Ezt a javaslatot teszi az Egyenlőség című zsidó felekezeti és társadalmi hetilap. Az ő terve szerint minden zsidó hitközségnek ma- gyar könyvtárt kellene szervezni, hogy ott azok is, a kik másképp hozzá nem férnek, találja- nak magyar szellemi táplálékot.

A szatmármezei függetlenségi part
e hó 15-en tartja ujjászervező közgyűléset. A gyűlést L. u. b. Géza orsz. gyűl. képviselő hívta egybe, a ki egyszermind az orsz. függetlenségi pártkört is meghívta a megjelenésre. Ha a körülmények engedik, jelen lesznek Eötvös Károly elnök, Thaly Kálmán alelnök, G. Károlyi Gábor, Szalay Károly, Uray Imre, Hor- vath Adam stb. és a környékebeli képviselők.

KÜLFÖLD.

A montenegrói trónörökös Bécs- ben. Daniló montenegrói trónörökös Cetinye- ből Bécsbe érkezett. — Kiseretében Vukovics montenegrói külügyminiszter és több orosz katonatiszt van. A trónörökös meglátogatta G. Kálnoky külügyminisztert is.

A Panama botrány. Páris, febr. 6. A képviselőház mai ülésen Millevoye a Rochefort ismert közléssel foglalkozott, melyek azt mond- ják, hogy Clémenceau 3,500,000 frankot kap- tott Herz Kornéltól. Kérdezi a kormánytól, hogy szádekkában áll-e kihallgatni Londonban Herz Kornélt. Bourgeois igazságügyminiszter azt felelte, hogy a vizsgálóbírótól függ, ki akar-e hallgatni valakit, vagy sem. (Tetszes). A vizs- galó bíró független s tetteit nem lehet parla- menti vita tárgyává tenni. Brisson, a Panama vizsgáló bizottság elnöke, azt mondja, hogy szerinte a bizottságnak néhány tagját kellene Londonba küldeni Hertz Kornél kihallgatására. Clémenceau kijelenti, hogy a Justice könyvei rendelkezésére állanak a vizsgáló bizottsá- gnak. Az incidens ezzel véget ért. — A Libre Parole szerkesztője parajára hívta Ri bot minisztereinköt. A parlamenti vizsgálóbizot- tság egyhangilag elfogadta Merjan indítványát, hogy mihielyt lehetséges lesz, haladéktalanul közöltesse a szükséges felvilágosítások, a melyek Franqueville vizsgálóbíró aktáiban van- nak, vagy a melyeket a további kihallgatások s Herz es Arton lefoglalt iratát nyújtanak.

Az orosz trónörökös Berlinről.
A »Köln. Ztg.« jelenti Pétervárról: A legmeg- bízhatóbb oldalról jelentik, hogy az orosz trónörökös szülőivel és magas rangu egyenise- gekkel szemben a berlini tartózkodását illető- leg a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott. Egyhanglag oda irányul a nézet, hogy Vil- mos császár és a trónörökös nemcsak politikai kérdésekről beszéltek, hanem tisztázták több függőben levő fontos kérdést is.

Határidő-naptár.

Febr. 11. Karton-bál a »Bika«-szállóban.
Febr. 11. Függetlenségi párt bálja a Korona- vendéglőben.

Febr. 11. Az orvos-gyógyszerész egyesület havi ülése.

Febr. 12. Elnök-választás a neológ zsidó hit- községnél.
Febr. 12. Emke főujának közgyűlése.
Febr. 12. Czigány-bál a »Koroná«-ban.
Febr. 14. Hajduvármegye közgyűlése.
Febr. 18. Kereskedő ifjak dalkörének dalesté- lye a »Bika«-vendéglőben.

Febr. 18. Esküdtészeki tárgyalás a debr. kir. törvényszék előtt.

Febr. 19. Schaf János koszoru-estéje a »Ko- roná«-ban.

Febr. 19. Kölcsönös segélyező-egylet közgyűlése a városközségi nagyertermében.

Febr. 26. A színházi nyugdíj-intézet közgyűlése.

meit? kérdé az evező matröz egyik tár- sától.

— Igen, felelt ez. S kezét felénk nyuj- totta.

— Ennek a lelkeért elfelejtett a had- nagy keresztet vetni, szól az egyik harmadik.

— Lehetetlen volt őt megmeníteni, mon- dá a hadnagy. Most saját életünkre kell gon- dolnunk.

Elim első pillanatra meggyőződött, hogy ilyen erős szélben a flottához vissza nem tér- hetnek. Más nem volt hátra, mint szélmenté- ben evezni, partra szállani és az éjt ott töl- tve, kedvező idő esetén a »Wladimir« hoz vis- szatérni. Ha jobbra eveznek, a partot nem sokára elérhetik. Persze, ez a szárazföld az ellenség földje volt, s ha őt ott fölimerik, halálra, vagy legalább is fogságra számíthat.

Elim a kormány mellett ült. Három mat- röz a sajkába tóduló vizet meríté ki. Egy másik, késsel kezében, csak a parancsra várt, hogy a vitorlát feszülten tartó köteleket szét- vágja.

Beállott az este. A végső napfénynél látható volt a partot védő erős hullám- torlasz.

A szél egyenesen hajtotta a könnyű cso- nákot a part felé.

(Folyt köv.)

ELIM

— Regény a tengerész életből —
Írta **Dumas**.
Fordította: **Biro Irén**.

Nincs árbcza, szól a hadnagy, el van- nak vesze.

A sülydő hajó maga sietett a pusztu- lás felé. A hullámok tovaragadták a sziklak felé.

A fedélzeten nem volt parancsnok. A matrözök kétségbeesetten kiáltottak segítség után.

Iszonyú ropogással zuzódott szét a hajó a szirteken. A vitorlák szétbomlottak, némelyi- ket messze sodorta a szélvész. A hatalmas hullám hol felvette a romokat, hol ismét a sziklákhöz csapta.

— Vége! szól Elim.
— Egy jel, kiáltott egy matröz. Siessetek segélyükre.

— Emberbarati kötelesség, mondá Alexi- evitch Miklós. Könnyebb elmondani, mint tel- jesíteni.

E percben a hullámok közt három férfi tűnt fel, kik még életben voltak. Mindhármán egy szál deszkára kapaszkodtak.

Elim az öreg tengerészhez lépett.
— Látja ön, kérdé, látja e a szerencsét- leneket?

— Látom, volt a felelet. Dé mit te- hetek?

— Lehetetlennek tartja ön megmenté- süket?

— Lehetetlennek tartom.

— Kapitány, szól Elim, engedjen át nekem egy csónakot.

— Nem akadályozom önt kötelessége teljesítésében, felelte a kapitány szomoruan, de ön czél nélkül indul a veszélybe: a sze- rencsétlen matrözök megmentése nem fog si- kerülni.

— Kapitány, nekem sem anyám, sem feleségem, kik megsiratnának. Atyám öreg katoná, ki örömmel fogja hallani, hogy fia kö- telessége teljesítésében halt meg.

— Már nincs elég idő felszerelni a cso- nákot, s a ladik elmerül.

— Meg kell lennie. Inkább én haljak meg, mint másokat lássak meghalni.

— Ide, ide! A csónak készen áll. Őt elszánt legény jöjjön velem.

A matrözök közül harminczan jelenkez- tek. Elim ötet kiválasztva, csónakába ugrott. Egy matröz az evezőt vette kezébe, s Elim a csónaknak előrésszen foglalt helyet.

— Szerencsés utat! kiáltottak utánok.

A csónakot tartó köteleket elbocsátot- ták, s a könnyű kis jármű csakhamar eltűnt a magasan tornyosuló hullámok között.

A csónak husz lépéssel merült föl a ha- elött. Két legény elveszett, Elim pedig a

Debreczeni ingatlanok forgalma.

E. évi január 21--28-ig.

Goldmann Albert és neje Fischer Róza veszik Kállai Gábor és társai tizenhárom város 1660. sz. házat ondódi földével 6000 frtért.
Pál János és neje Nyeste Julianna veszik Csizsár Bálint és neje Molnár Mária csapókerti szőlőjét 250 frtért.

Csizsár Sándor és neje Szegedi Jilianna veszik Mészáros Istvánné Porhammer Zsuzsánna ispotály-utca 3446. sz. házat 1250 frtért.

Zádor Lajos és neje Szabó Vilma veszik Gaszner Károly Kossuth-utca 2153. sz. házat 30,000 frtért.

Sarkadi Józsefné Loy Mária veszik Szölösy János hut-utcai 3219. sz. házat 2150 frtért.

Szathmari Lajos és neje Szegedi Zsuzsánna veszik Békési István és neje Varga Erzsébet csapó-utcai 3371. sz. házat 1380 frtért.

Lidenfrost Ármin és neje Gacsári Erzsébet veszik Gombos Ferenc és társai nagy-péterfia-utca 884. sz. házat ondódi földével 6200 frtért.

Gulási Gábor és neje Erdős Zsuzsánna veszik Kerekes József és neje Barta Julianna csapó-kerti szőlője egyrészt 60 frtért.

Szentesi István veszi Özv. Pomor Jánosné Szilágyi Erzsébet téglás-kerti szőlőjét 350 frtért.

Özv. Debreczeni Józsefné Szakál Zsuzsánna veszi Tar János és neje Bordás Sára kötelek-utca 2795. sz. házat 800 frtért.

Főszerkesztő: **Szinay Gyula.**

Felölös szerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna.**

Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**

(Szerkesztőség és kiadóhivatal: nagy-uj-utca 1702. sz.)

A MACSI URADALOMBAN
egy drb 4 éves és két darab 2 éves
hibátlan telivér
simmenthali
tenyész-bika

eladó. — Bővebb felvilágosítást nyújt

a tisztartóság.

Posta: MACS. (Hajdumegye.)

(46.) 2-3.

Dr. HÜTTER KÁROLY

egyetemes orvostudor.

Lakik: Szikszay-Drágota-fele házában.

Rendel: d. e. 8-9-ig.
d. u. 2-4-ig.
(50.) 3-6.

„EPILEPSIA“ Nehezékör.

Biztos eredmény! Alapos gyógyítás régi kipróbált módszer útján az én híres epilepsiumom által.

J. EIGER, Berlin, Oderbergerstr. 3.

(31) 8-9

Nagy lakás

a főtér és hatvan-utca sarkán,
a volt kereskedelmi-akadémia épület
rögtön kiadó.

Felvilágosítást ad TÓTH GYULA vaskereskedő cég.
(6.)

Ivó-viz
Kolera ellen.

Bacillus ölö.

Emésztést elősegítő.

Legjobb gyógyszer

járványos betegség ellen.

Olcso árak. Árjegyzékek ingyen.

Fürdőigazgatóság: RADEIN-FÜRDŐ Styria.

(438.) Bisományosok keresztetnek -8.

COGNAC

Czuba-Durozier & Co.

francia cognacgyár

PRONONTOR.

Vezérigényűség

Ruda és Blochmann Budapest.

„DEBRECZEN” NYOMDÁJA

(NAGY-UJ-UTCZA 1702. SZÁM ALATTI KONRÁD-HÁZBAN.)

teljesen ujonan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat:

takarékpénztári, kereskedelmi

ügyleti és községi nyomtatványokat.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KÉSZIT:

Gyászjelentéseket, bál- és lakodalmi meghívókat.

ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT,
TÁNCZRENDEKET és ÉTLAPOKAT.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések ERDÉLYI ISTVÁN nyomdai művezető nevére czimzendők.

Nyomdánk, hol északkeleti Magyarország legrégebb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN“

és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ“ is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába.

Hirdetések a „DEBRECZEN“ czimű lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

SZÁMLÁKAT, ROVATÓZOTT IVEKET, NEVJEGYKET,

bor- és rum-vignetteket, falragaszokat,

MINDENMÉ KÖRLEVELEKET és ÁRJEGYZÉKEKET.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

FOLYÓIRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással

jutányos árakon.

Bírósági, végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

HUSZ

Előzetes helyben, vagy Egész évre Felelve Negyedévre Egy hóra

Egyes Alap állami rendelettel a szerkesztésért felelős kiadó

Előzetes Teljesítmény a kiadóhivatal 1702.

A polgári há

— a hazai ker

tye

Ita

A polg

még nem

lőszintűleg

napirenden

foglalkozik

hogy nem

aminek má

delmet indí

nek kárhoza

kel van be

történetébe

Mi is

— kiknek

munka fö

ügy be a

szakember

mel vettük

ref. lelkes

egyházi ir

közlésére

Az ala

dolkodással

czikkoroza

miatt — t

addig is,

fölvívjuk e

nak a tart

1. Elő

2. A

3. Egy

4. A

5. Az

6. Az

mazó hátr

7. A

8. Mj

arra, hogy

lát program

9. A

házasság e

10. A

kath. egyh

11. A

a prot. egy

12. A

táns egyhá

Már

ható, hogy

oldaláról

éppen azé

nak szolgál

közlése ált

A polg

művelt álla

két évtized

országban, a

1874-ik évbe

hogy az arra

országgyűlés

mai napig, u

nem léptett

radt minden

Az 188

sőt az akkor

tett is volt a

javaslat a z

zasságról és

házánkbani

a képviselő

alkotmányos

háza átküld

főpapság által

decz. 6-án, m

szótöbbséggel

ben, minden

a képviselő